

Stórvurur á ansingarplássum í Klaksvík

Almennur fundur verður á Tekniska Skúla leygardagin

Barnaansing er í dag ein kommunal uppgáva, sum kostar nógv á fíggjarætlanini hjá kommununum. Hvørt pláss kostar umframt 1.000 kr. um mánaðin, og tí royna kommunurnar sjálvsagt at halda plássini á einum minstamarki. Í lötuni er byti millum land og kommunu, at landið rindar 50% av byggiútreiðslunum og 40% av rakstrarútreiðslunum, meðan kommunurnar rinda ávíkavist 50% og 30%. Landsstýrismaðurin í almannamálum, Kristian Magnussen, hevur skotið upp at broyta skipanina, soleiðis at land og kommunu framyvir hvør skulu lata 35% av rakstrarútreiðslunum, meðan foreldrin framvegis skulu gjalda 30%, eins og tey gera í dag. Um uppskotið verður samtykt í lögtinginum, fer barnaansing framyvir at kosta kommununum enn meira, og harvi minkar møguleikin fyri, at kommunurnar økja talið á ansingarplássum í bæði.

Biðlistin í Klaksvík longri enn í Havn

Seinastu mánaðirnar hevur nógv verið tosað og skrivað um landa biðlistan til barnaansing í Tórshavnar kommunu. Í síðstu viku verður nevnt í útvarpinum, at sløk 400 børn í lötuni biða eftir pláss í Havn. Tórshavnar býráð er farið at tosa um alternativar møguleikar til ansing, og hevur sett

meira pening av á fíggjarætlanini fyri 1998, fyri at bota um støðuna.

Sjálvt um ikki hevur verið líka nógv skrivað um trupulleikan aðrastaðni, er tað ein sannroynd, at støðan er líka ring ella verri aðrastaðni í Føroyum. Í Klaksvík eru 160 kommunal ansingarpláss í dag, men hetta er alt ov lítið til at nøkta tørvin á plássum. Seinastu töluni vísa, at tørvur er í minsta lagi á líka nógvum plássum alfrat.

Biðlistin til barnaansing í Klaksvík er longdur nógv seinasta árið. Ikki síðani endi á 1980-árunum hevur biðlistin verið so langur. Hjá kommunalu dagrøktarskipanini standa eini 40 børn á biðlista, og í barnagæðinum er talið nógv hægri, uml. 140 børn. Nokur børn standa á báðum biðlistunum, men tað eru eisini nógv børn, sum ikki eru skrivað upp, tí foreldri vita, at onki pláss er fyri teimum. Samlaða tørvsmetingin er eini 160 pláss, t.v.s. 100% alfrat teimum plássum, sum eru í dag.

Fólkatalið í Tórshavnar kommunu er umleið 3,5 ferðir størri enn í Klaksvík, so um vit filda biðlistan í Klaksvík við 3,5, hevði talan verið um 550 manglandi pláss, um býrni vóru líka stórir, also nógv longri biðlisti enn í Havn.

Knappligi vøksturin á biðlistanum hevur skapt trupulleikar fyri Klaksvíkar

kommunu, sum ikki er før fyri at skula stovna so nógv nýggj pláss uppá so stutta tíð. Onkrar leysar ætlanir eru frammi í lötuni, men einki itókligið sær út til at verða gjørt fyri at loysa trupulleikan skjótt.

Ikki bara børnini sviða

Meðan biðlistin bara veksur, verða børnini ansað aðrastaðni enn í kommunalu skipanini, m.a. hjá »svörtum« dagrøktarmammum, hjá ommum og abbum, av arbeiðsgentum ella aðra staðni. Foreldrin royna at klára seg sum frægast, meðan tey biða og vóna at fáa eitt pláss innan alt ov langa tíð, men í nógvum førum er hetta ein hörð tíð bæði fíggjarliga og sálárliga. Nógvir sjúkradagar og ring samvitska slitir bæði familjuna og viðurskiptini til arbeiðsplássid og starvsfelagarnar, sum noyðast at taka eyka arbeiði.

Í fleiri førum er støðan so álvarsli, at fólk hava noyðast at sagt arbeiði frá sær, tí eingin er at passa børnini, meðan foreldrin eru til arbeiðis. Tað eru eisini fleiri mammur, sum vóru arbeiðsleysar, áðrenn tær áttu, sum ikki seta seg førar fyri at leita sær eftir arbeiði eftir lokið barnshúðarfarloyvi, tí tær fáa ikki børnini ansað. Hesar kunnu koma í klemmu í arbeiðsloysisskipanini, sum krevur, at tær skulu vera til taks, fyri at fáa arbeiðsloysisstuðul út-

Børnini eru boðin við á fundin í Klaksvík leygardagin. Savnsmynd

goldnan.

Foreldrin noyðast at gera vart við seg

Um foreldrin í Klaksvík, sum hava børn á biðlista til eitt ansingarpláss, ikki av álvara gera vart við seg, so fara onnur mál at verða loyst fyrst, og so verður als eingin peningur eftir til nýggjan barnagæð, vøggstovu ella fleiri dagrøktarmammur. Besti máttin at fáa politisku myndugeikarnar áhugaðar í málinum er við at vísa á, hvussu nógv fólk hesin trupulleiki rakar. Við børnu, foreldrum, ommum og abbum, arbeiðsgevarum og starvsfelagum munnu minst 600 klaksvíkingar kenna trupulleikan væl. Hetta er ein stórvurur bólkur av borgarum, sum skuldu kunna gjørt vart við seg, um

tey gjørd eina roynd at tosa við politikararnar. Nokur foreldur fara nú at gera eina roynd av savna øll hesi fólk, fyri at fáa gongd á málið, og fyrsta tiltakið verður í vikuskiftinum komandi.

Fundur fyri foreldur og børn

Fyri at fáa eina hómang av, hvussu stórvururin veruliga er, og uppskot til, hvussu tað átrókandi plássluttrótið frægast kann loysast, verður skipað fyri fundi í Tekniska Skúla við Borðoyarvík leygardagin 6. des. kl. 15.00.

Á fundinum er fyrst og fremst ætlanin, at foreldrin skulu fáa høvi til at greiða politikanum frá teirra støðu, og geva hvørjum øðrum góð ráð um, hvussu ein kann klára seg, til pláss

er í kommunalu skipanini. Aftaná fara umboð fyri sialu nevnd, dagrøktina og barnagæðin at kunna um framtíðarætlanir hjá kommununi á barnaansingarøkinum.

Øll, sum eru áhugað í málinum, eru vælkomn við á fundin. Hann er lagdur leygardag seinnaftan, so børnini kunnu koma við at gera vart við seg, og samstundis fáa ein hugnaligan dag saman við øðrum børnum og vaksnum. Áðrenn fundurin byrjar og í steðginum fáa børnini saft og okkurt gott afturvið, meðan foreldrin fáa kaffi og te. Meðan fundurin er, sleppa stórvurur børnini at spæla í einum høli við síðuna av fundarhølinum, har nakrar gentur úr 9. og 10. flokki fara at anda eftir teimum.

Bara smærri snuddir

Vørubilar við nýggju fólki í fór runt sunnumorgunin sunnan fyri Hósvík

RANDI JACOBSEN

Tað var um fimm tíðina sunnumorgunin.

Tey høvdu verið til konsert á Kamsdali og skuldi aftur til Havnar. Nýggju fólk í einum vørubili.

Tað var kavi og ógvuliga hált, og tá tey vóru komin nakað suður um Hósvík, fór bilurin knappliga runt og endað á takinum.

Bilurin lá út móti autoverjun. Tað var ógvuliga heppið, at autoverjan helt, tí vegurin er hækkaður, so hon stigur nú bara eitt lítið petti um um vegin.

Tað var eisini heppið, at tey ikki vóru komin eitt sindur longur suður, tí har er høgt niðurfyri.

Onkur av teimum í bilinum ringdi beinanvegin

1148 til politiið, sum kom norður.

Nokur vóru flutt suður á skaðastovuna í politibílinum, men onnur fóru við privatbilum, ið komu fyrst á staðið.

Onkur fekk minni snudd, og onkur eymkaði seg um pinu.

Tey fóru øll á skaðastovuna, men eingin hevði fingið nakran skaða av tydingni. Eina pentu og tvær língu nøkur, og øll sluppu heim aftur.

Her var ikki talan um rúsdrekkakoyring. Tað var bara so hált.

Fleiri onnur hátkúðhapp vóru um vikuskiftið. M.a. fór ein bilur út av við rundkoyringina í Kollafirði, og ein fór út av vegnum millum Sund og Kaldhabsbotn.

Hesin bilførarin skuldi við flogfarinum og var so heppin, at bussurin hjá flogrutuni tók hann uppi, so hann slapp avstað, sigur politiið.

Vitjan frá Vinstra

Sambandsflokkurin hevur havt vitjan av umboðum frá danska flokkinum Vinstra.

Tað vóru tey bæði Pia Larsen og Kim Mouritsen, fólkatingsslimir, sum vitjaðu. Vitjanin kom í lag, eftir at umboð fyri Sambandsflokkinn hálvan oktober vóru og vitjaðu Vinstra.

Pia Larsen og Kim Mouritsen hava leingi ætlað sær til Føroya.

Pia Larsen er talskvinna hjá Vinstra í føroyskum málinum. Hon hevur havt nóv við Føroyar og føroysk mál at gera. Pia hevur verliga verið nógv frammi í málinum um bankakanningina, har hon hevur funnist harðliga at stjórni og Poul Nyrup, fyri ikki at hava tikið máli

upp í tí álvara, tað krevur.

Kim Mouritsen, sum er úr Skagen, varð í 1994 bert 24 ára gamal valdur í fólkatingið og er yngsti fólkatingsmaður hjá Vinstra nakrantíð. Hann hevur serliga áhuga fyri fiskivinnuni, sum hann fekk gott høvi at seta seg nærri inn í á Føroyavitjanini.

Pia Larsen og Kim Mouritsen komu til Føroya hósdagin, og tann dagin vitjaðu tey Nyk og Fiskamarknaðin á Toftum og rekkjvírið og skeljavíkið á Oyri.

Fríggjadagin língu tey frágreiðing um gongdina á oljuøkinum í Føroyum, og hvat kann ventast at henda komandi árin. Eisini marknatretan millum Føroyar og Bretland

varð umrødd, tí hetta er eitt mál, sum danir og føroyingar í felag royna at loysa.

Donsku fólkatingslimirir vóru síðan kunnaðir um føroyskar fiskafarmleiðslu, fiskasælulíðið og bankavirksemið.

Leygardagin vóru gestirnir vístir runt, tey vóru í Kirkjubø, í Listaskalanum og í Nordurlandahúsinum og fóru eisini høvi at hitta umboð fyri lokalfeløgini og tinglimir Sambandsflokksins.

Sunnudagin fóru Pia Larsen og Kim Mouritsen aftur til Danmarkar við føroyska flogfarinum - væl nøgd við ta vitan, tey høvdu ognuð sær á Føroyavitjanini.

Fólkafloksfundur um tey veiku

Í morgin, mikudag 2. desember, er altjóða dagur teirra brekaðu, og hetta kvöld hevur Fyrturoyar Fólkafloksfelag valt at hava fund um støðuna hjá teimum veiku í samfelagnum.

Fundurin verður í bygdarhúsinum í Leirvík kl. 20.

Við á fundinum verða Kristian Magnussen, landsstýrismáður í almannamálum, og lögtingslimirir Óli Breckmann og Rúna Sivertsen. Fundurin mikukvöldið er tann fimti í heyst hjá felagnum kring Fyrturoy, og hetta verður seinasti fundur í ár.

Eyakflogfar um jólini

Av tí at so nógvir fyrispurningar eru um flogferðaseðlar um jólini, hevur Atlantic Airways gjørt av eisini at seta inn eitt eykakflogfar

tollaksmessudag úr Keypmannahavn.

Harvið flýgur Atlantic Airways eisini henda dag tvær ferðir til Føroya.

Eyakflogarið fer úr Keypmannahavn tismorgunin 23. desember kl. 8.45.